

**Hynkovi
za pizzu**
Pizzerii Rieger (Henry)

**Honzovi Janatkovi za
vše**
panu Hoškovi za Svijany
Zentivě za Modafen
holkám z knihovny za to, že jsou

holkám ze
ZUŠ Uherské Hradiště za xxx
Budžesovi za idylu

Hanušovi za to, že se stavil
Radimu Kučerovi za chřipku
paní Bičišťové za svačinu
Zverimexu za obojek

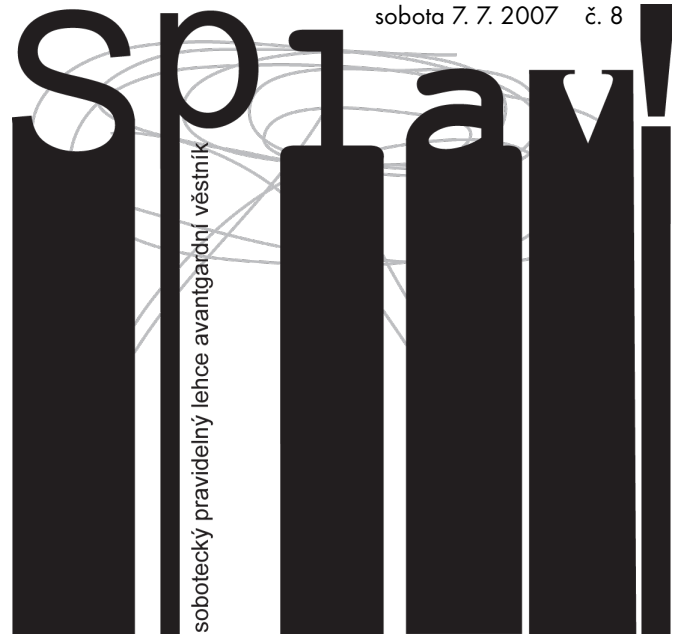
Flodрманovým za moc
Šlerkovi za noc

Kejmarovi za moč
Fráňovi za unylost

Haidlerovi za Mundstocka
Horníčkoví za člověčinu

Ilusionsoftworks za Mafii
Hřebíkoví za hlavičku

panu Ortovi za stadion
klukům za provoz zahrady
Veronice za svléknutí se

Sobotecký závěrník

A je tady konec, přátelé. Tímto prohlašuji 51. Šrámkovu Sobotku za slavnostně ukončenou. Nezbyvá než říct pár slov k jejímu průběhu. Abych se příliš nerozepisoval, vezmu to bodově:

1. Za velké negativum letošního ročníku považuji především velice špatné počasí. To, myslím, značně narušilo průběh festivalu – mnoho pořadů bylo nutno přesouvat; večerní posezení na zahradě bylo do značné míry znemožněno. Přípravný výbor bych proto prosil, aby bylo počasí v příštím ročníku pokud možno slunné, v nejhorším případě mírně zamračené.

2. Dalším negativem byly relativně četné programové změny – ať už šlo třeba o vzájemnou výměnu přednášek Stanislava Rubáše a Zuzany Štefkové, o změnu z *Hakliády* na *Rakovinu nevyléčíš* nebo o občasně dodávání nových pořadů (nokturno Ve3vnoci, vzpomínání na Š. Štembergovou). Vinu na tom většinou nese souhra okolností, někdy i lidský faktor, ale ne vždy přímo přípravný výbor festivalu. Doufám, že v příštích ročnících bude program přece jen pevnější.

3. Za pozitivum chápu poměrně solidní sestavu večerních představení. Haidler, Šlupka, Derfler, a koneckonců i mnou kritizovaný Budžes, byli velice kvalitní a velmi se blížili ideálům, které od festivalového divadelního programu očekávám.

4. Vysoko si cením i několika autorských čtení, která během festivalu proběhla. Je jen škoda, že zůstalo pouze u tří. Šrámkova Sobotka je ostatně festivalem českého jazyka, řeči a literatury, a mělo by tak být povinností organizátorů zajistit, aby na ni přední osobnosti české literatury přijížděly v co nejhojnějším počtu.

5. Je škoda, že na letošní ročník přijelo tak málo studentů. Domnívám se, že by v příštím ročníku stálo za to, aby byli osloveni nejenom studenti filozofických a pedagogických fakult, ale třeba i studenti pokročilých ročníků významných humanitních gymnázií či studenti jiných humanitních fakult. Propagace ostatně nadále zůstává nejslabším článkem celého festivalu.

Na závěr bych chtěl všem poděkovat za to, že přijeli a podíleli se na tradičně dobré atmosféře celého festivalu. Nebýt vás, nebyli bychom my. A naopak to nefunguje.

Ptáme se lektorů

Jak hodnotíte letošní práci v dílně?

Radim Šíp

Vzhledem k tomu, že jsem poprvé lektorem, nemám moc co srovnávat. Ale strašně se mi to líbilo, protože jsem měl moc šikovný děcka.

Yvona Vašíčková

Já jsem velice spokojená, moc se mi to líbilo. Spousta lidí přijela v podstatě nepoznamenaná jakoukoli prací na textu. Pro mě ta práce jako pro lektorku byla velice radostná, pěkně se mi spolupracovalo a každý den jsem viděla nějaké pokroky, třeba jak si lidi zkoušejí texty, co nového tam nacházejí...

Hana Kofránková

Práci hodnotím jako úžasnou – to ale samozřejmě nevyprovádá nic o výsledku.

Libor Vacek

Práci hodnotím jako usilovnou, v zásadě dosáhnou vši toho, čeho se dosáhnout dalo.

Aleš Vrzák

Mě moc bavila, já jsem byl spokojený a měl jsem mimořádně šikovné lidi.

Jiří Šlupka Svěrák

Dobře. Jsou hezcí, mladí, talentovaní, hezky zpívají, mám z nich radost. Nebylo jich tentokrát tolik, ale to bylo asi fajn, protože jsme se mohli práci věnovat intenzivněji.

Ptala se Kateřina Veselovská

Fantastické koncerty na soboteckém náměstí

Jako členové přípravného výboru festivalu se chceme všem účastníkům i návštěvníkům ŠS omluvit za předvčerejší a včerejší vystoupení muzikantů na náměstí. Bylo to organizačně nezvládnuté, k ničemu jinému se nelze přiznat.

Nejde jen o to, že koncerty rušily program festivalu (přednášky, divadlo, filmové projekce, Alfreda Strejčka, a co nejhůř, dílny – lektori byli právem rozezleni). Vzhledem k nulové propagaci věci – na plakátu k programu festivalu nakonec nic o koncertech nestojí, což je hlavní a vlastně jediné relevantní kritérium k diskusi o tom – byl trapný i pohled na počet posluchačů. Kromě příbuzných účinkujících bylo k potkání několik zmatených turistů a festivalových účastníků. Někdo ještě vysedával na zahrádce před cukrárnou (kde koncerty vyznívaly spíš jako blbé rádio). Myslíme, že festival nemá peníze na to, aby třem kapelám platil jejich zkoušky.

Nápad, který měl k festivalu přitáhnout tolik postrádané Sobotecké, byl v pořádku. Provedení jsme však promrhali (což je obzvlášť škoda, jestliže předvedená muzika byla kvalitní). Příště to připravíme lépe, slibujeme.

Radim Kučera, Lukáš Novosad a Josef Šlerka

Vyhlášení výsledků tipovací soutěže

Festival se úspěšně dobral konce a my máme mimo jiné povinnost vyhlásit výsledky naší poznávací soutěže. Nejprve však uvedme, o jaké autory a jaké sbírky se jednalo:

1. číslo – Jan Neruda, *Prosté motivy*
2. číslo – František Halas, *Kohout plaší smrt*
4. číslo – Otokar Březina, *Stavitelé chrámů*
5. číslo – Jaroslav Seifert, *Přilba hlíny*
6. číslo – Vítězslav Nezval, *Hra v kostky*
7. číslo – Stanislav Kostka Neumann, *Láska*

Úspěšných tipujících byla celá řada. Všech šest bylo představeno na večeru dílen. Nejúspěšnějším účastníkem soutěže byla Veronika Tupá, celkovým vítězem se však stala Hana Kofránková. Gratulujeme.

SPLAVI – Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Vychází v Sobotce během konání 51. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 30. 6. do 7. 7. 2007. Cena 10 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAVI, Milady Horákové 123, 160 00 Praha 6, IČ 26674122. Evidenční číslo MK ČR E 15812.

Redakce: Hanuš AXMANN, Tereza BOTLÍKOVÁ, Jan CHROMÝ, Lucie KORYNTOVÁ, František MARTÍNEK, Jana MELKOVÁ, Jakub NOVOSAD, Lukáš NOVOSAD, Kateřina PÍNOVÁ, Vít PROKOPIUS, Michal PUHAČ, Ondřej ŠMEJKAL, Kateřina VESELOVSKÁ, Nelly VOSTRÁ

Vychází za přispění Studentského fondu FF UK a Královéhradeckého kraje.

Ad článek O časovém plánování

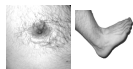
Hluboce si vážíme názoru, který p. Jura Demel (mladší) vyjádřil ve včerejším čísle Splav!u. Je nám sympatické, že se někdo ozve na adresu pořadatelů ŠS, třebaže s výtkou. K věci:

Problém překrývání programů je častým bodem diskuse členů přípravného výboru festivalu. Polovina výboru vystupuje proti překrývání, polovina je pro. Patříme k té druhé půlce, neboť se domníváme, že souslednost pořadů:

1. je věc na festivalech normální a zdravá,
2. v konečném důsledku přispívá k růstu festivalu (to je úkol, před kterým ŠS stojí). Současný, ještě přechodný stav je prozatímním kompromisem obou názorových proudů členů výboru. Bylo by samozřejmě příjemné vědět předem, jak který program bude dlouhý. Myslíme ale, že není zatím soboteckou tradicí nutit přednášející k horní pevné hranici pořadu, naopak jim necháváme určitou volnost. Zkušenosti a názory nejen naše, ale i lidí jako p. Demela jsou impulzem k tomu zaběhaná schémata proměňovat. Díky za nakopnutí.

K problému koncertů na náměstí se vyjadřují kolegové z přípravného výboru v článku *Fantastické koncerty na soboteckém náměstí*, tištěném jinde v tomto čísle.

Dveře od solnice – toho času průšvih – řešíme. Štvou i nás. (Že nejde o problém nepromazaných pantů, jsme zjistili až v průběhu festivalu, kdy jsme se dveře pokusili dát dohromady. Na větší opravy nyní nebyl čas, až po festivalu.)

Lukáš Novosad a Jan Smolka

PROGRAM

9.30 MĚSTSKÉ DIVADLO

Našel se medvěd

Dětská dílna a pohádka

Divadelní společnost Carpediem Praha

17.00 ZAHRADA ŠRÁMKOVA DOMU

Janota 1935 a Green Småtroll

Koncert

22.00 ZAHRADA ŠRÁMKOVA DOMU

...a bude hůř

Filmová projekce

JÍDELNÍČEK

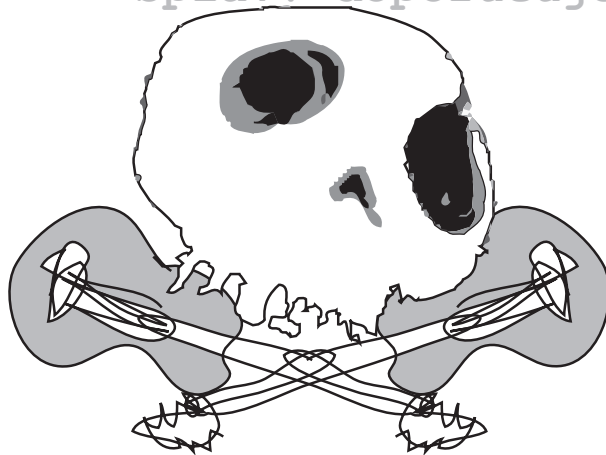
Snídaně: Vánočka, máslo, džem, čaj

Oběd: Zeleninový vývar s vaječným svítkem

Studený těstovinový salát s kuřecím masem a zeleninou

Splav! doporučuje

Sobota 7.7.2007

17°° zahrada Šrámkova domu

Janota 1935

Green Småtroll

Koncert

22°° ...a bude hůř
projekce filmu

Drahá Miličko

(Fráňa Šrámek Miloslavě Hrdličkové)

20. ledna 1918

Drahá má milenečko,

je neděle, a je to již týden, co jsem se s Tebou loučil; ještě dobře, že to jde takovým kvapíkovým chodem. Běží po mně vždycky husí kůže, myslím-li na ono nedělní dopoledne, které tím, že jsme nebyli sami, přijalo jaksi úmyslně níže udržovanou, abstinující temperaturu; myslím-li na ně, stoupá mi zvláštní souvislostí na jazyk chuť jednoho vína, které jsem tu kdesi pil, bylo takové něžné vůně, vnikalo do úst a hrdla jako větřík a ani v útrobě se neohřívalo. Jakýma smutnými očima jsi na mne toho dne několikrát pohlédla! A když se vlak již hýbal, jak ses celá propadala v přebolestný postoj loučící se milenky! Vzal jsem si s sebou pohled Tvých očí, jako jsem si Tě vzal s sebou celou, obraz nejdražšího člověka, který rozjíždějící se vlak trhá z mých sítnic, který však neodtrhne, jako není žádné cesty, po které bys odešla z mého srdce. Věříš mi, vid?

Tvůj

Fráňa

26. ledna 1918

Drahá Miličko,

věrně dostavují se Tvé milé listky, aby mi ozlatily vždycky celičky den; i dnešek mi ohřál lístek z 23. 1., a nevěřila bys, jak jsem Ti vděčen, že mne nenecháváš bez téhle radosti... A že se Ti stýská! Tenhle smutný pták žadonícího hlasu také u mne hnízí, volá do mých dnů a do mých nocí, a jeho volání je tentokrátě krutější, úpěnlivější, než kdy jindy bylo! A může jinak, když Tvé náruči bylo tentokrátě sladší a pevnější než kdy jindy? – Jen buď, děvče, na sebe opatrná, mám o Tebe strach!

Tvůj

Fráňa

28. ledna 1918

Drahá Miličko,

po dva dny nedošel od Tebe žádný šedý poslíček, přesto však v dnešních novinách jsem našel stopy po Tobě, rozpustil škrábnutí prac-kou; rozumíš mi asi... A maličké škrábnutí prac-kou vyvolalo hned vzpomínky na řadu příhodiček, které nějak souvisely s Tvým řeho-tem, měl jsem Tě tu na několik okamžiků celičkou usazenou smí-chem, a pohádka končila, jako vždy končívá, hrozným hladem po Tobě. Pak netrvá dlouho, vezmu do ruky Český svět, čtu Konopické povídku Dým. Byla také kdysi přeložena Ausobským v Národních listech, četli jsme ji jednou spolu a velice se nám líbila. Čtu, a už jsem zase v hovoru s Tebou, už se mi zase rozbíhají ústa a za ústy celé tělo, hledající Tebe, která tu stále jsi a nejsi. A tak všechny cesty nevedou do Říma, nýbrž k Tobě; je to tak a konec, milenečko má!

Tvůj

Fráňa

Panna růže, sestra hadice

Večerní program zakončilo vystoupení učitelské dílny v malém sále sokolovny. V režii Hany Kofránkové a za hudebního doprovodu Jiřího Šlupky Svěráka byl inscenován dlouho odkládaný *Zlatý kolovrat* Karla Jaromíra Erbena. Nemusím připomínat, že i zde šlo o tělo, přinejmenším některé jeho části. Učitelská dílna nastudovala představení v duchu vlastního manifestu, inspirovaného *Radami pro začínající recitátory* Ondřeje Šmejkalů v nedělním vydání našeho listu. Protagonisté střídali přednes se zpěvem lidových písní z Erbenovy sbírky, diváci se díky tištěným zpěvníčkům mohli připojit ke sborovým partům. Působná méně známá písnička *Já jsem panna růže* se stala přídivkem a zároveň suvenýrem z tohoto nocturna.

P. S.: Počet mužů v dílně dosáhl letos čísla tři!

Jana Melková

4. února 1918

Drahá Miličko,

mám dojem, že jsem Ti včera napsal hodně bláznivý lístek; byl psán na hřebenu erotické vlny příliš vzdutý, napovídal ve své překotnosti a nedoříkával, a dnes mám strach, nebyla-li jsi jím drsně přepadena jako faunem ze tmy rokytí a nebyl-li jím povážlivě přiveden z rovnováhy můj pravý obličej. Ale – lístek byl psán Tobě. A Ty, v jejíž rukách jsem tolikrát zpokorněl, dovedeš jistě vykonat onu něžnou práci s tím třeštivcem, který se Ti včera vrhl vstříc z růžového lístku; mohlas jen na chvíli zavřít oči, trochu se zavzpomínat, a co Ti ještě před okamžikem znělo z mých řádků prudkými křiky hladové žádosti, ztlumilo se jistě na tichounký šepot úst kdesi nad rozčísnutou pěšinkou Tvé skloněné drahé hlavy. Bylo to tak?

Tvůj

Fráňa

16. února 1918

Drahá Miličko,

zítra časně ráno přesídlíme a v korespondenci nastane možná nepatrná mezera. Už po dva dny nám tu tančí divoce bóra, mé touhy a stesky tančí s ní. Mám dnes zase takový den velikého přílivu lásky, jde po mně vlna za vlnou, stále se za Tebou rozbíhám, mám Tvou hlavu na svém rameni, svá ústa u Tvého ucha – a to je zrovna dnes takový den shonu, taková harašivá stěhovací písnička, že nevím, kam bych s Tebou utekl, abych aspoň chvíli byl s Tebou sám. Mám Tě rád, ponese si Tě zítra s sebou!

Tvůj

Fráňa

Ó nožky, nožky, čili o přednáškách vůbec

Včerejší poslední přednáška letoška byla věnována českým překladům Puškinova *Evžena Oněgina*; proslovil ji PhDr. Stanislav Rubáš, nový vedoucí Ústavu translátologie pražské filozofické fakulty.

Nebyla to senzace, ale hodina (přednáška byla kratší než obvykle) standardního výkonu, na který jsou pravidelní účastníci festivalu zvyklí z Rubášova předchozího působení v porotě zdejší literární soutěže.

Kultivovaný a velice procitěný projev rozhlasového mazáka byl podepřen valčíkovými kroky. Čili přednášečův styl mě zaujal, vždyť Rubáš skutečně tančil v rytmu Straussových melodií. Obsahově šlo – dohromady s obsahem roborového semináře následujícího přednášky – o srovnání tří českých překladů Puškinova románu vzniklých ve dvacátém století (Josef Hora – 1937, Olga Mašková – 1966 a Milan Dvořák – 1999), s připojenými přesahy k Bendlově převodu z šedesátých let devatenáctého století. Rubáš interpretoval jednotlivé verše (skutečně jednotlivosti) všech autorů, komentoval, jak se Puškinovy obrazy mění a jsou domýšleny v interpretaci českých překladatelů. A především, jak vykládají čeští překladatelé sami sebe navzájem, jak sami sobě postupně rozumějí, vymezují se proti sobě (Mašková – Hora), či na sebe navazují (Hora – Bendl). Rubášovi k tématu brzy vyjde v brněnském nakladatelství Host knížka (pravděpodobně v rámci edice Teoretické či Strukturalistické knihovny);

Reportáž

zatím publikoval část svého textu v letošním dubnovém čísle měsíčníku pro světovou literaturu Plav (věnovaném literatuře běloruské).

Ačkoli páteční přednáška odbočila od tématu ročníku (o Šrámkovi nepadlo ani slovo), všichni přítomní byli s předneseným spokojeni a nikdo neprotestoval. Smířlivost přičítám právě Rubášově proslulosti mezi místními.

Rád bych připomněl, že v době příprav letošního ročníku se pravidelně objevoval odpor ke zvolenému schématu přednášek – vadilo výtvarné umění (dodnes nejsem plně přesvědčen o tom, že nešlo o osobní nedůvěru k osobě přednášející Zuzany Štefkové; mimochodem bývalé redaktorky Splav!u), film už méně. Rubáš se svým „mimózním tématem“ paradoxně nedráždil nikdy. Kvalita přednášek přesvědčila doufám všechny apriorní nespokojivce, že výtvarné umění s literaturou i jazykem souvisí (nikoli jen ve smyslu spojení „jazyk malby“, „jazyk kresby“, „jazyk umění“), že film literaturu (i jazyk) nejen interpretuje, ale i zvýznamňuje, že překlady mají vliv na vývoj národního jazyka. Samozřejmě respektuji výhradu, že Marika Kupková mohla svůj výklad více vztáhnout ke Krškovým adaptacím Šrámka – třebaže si myslím, že finální ukázka *Stříbrného větru* představované téma završila a pointovala.

Kurz netradičních přednášek nakonec nejvíc ospravednil Jaromír Slušný a jeho kriminalistické a kriminologické uvažování nad problémem těla a tělesnosti. Věřím, že nastolený směr přečká. Že přípravnému výboru vydrží do dalších let odvaha vsouvat do ročníkových témat přednášky kvalitní, ale záměrně z pohodlných jistot filologického tvaru vybočující.

Lukáš Novosad

Dar jazyka

Asi na třicet účastníků festivalu dalo včera po obědě před představením hudební dílny přednost lingvistické přednášce. Myslím, že rozhodně neudělali chybu. Jan Chromý a František Martínek, doplnění četbou jako vždy elegantní Veroniky Tupé, nám představili svůj výběr z díla Jiřího Hallera *Dar jazyka* velmi přístupným a – dovolím si říct – zajímavým způsobem. Vzhledem k tomu, že přednáška byla i ve své krátkosti vyčerpávající a následná část vymezená pro dotazy posluchačů tudíž velice krátká (vlastně nebyť kolegy Novosada, nebyla by nejspíš žádná), už za hodinku jsme z improvizovaného přednáškového sálu v knihovně zase spokojeně odcházeli.

Pan režisér Hradil řekl šéfrežiséru Josefu Bezdíčkovi, aby si ji poslechl. V pondělí přišel Josef Bezdíček za režisérem Hradilem a povídá: Bohoušku, to bylo nějaké zvláštní, úplně jiné, než jak to děláš. Bohoušek mu pak prozradil, kdo hru režíroval, a to rozhodlo. 11. října 1948 jsem podepsal první a poslední zaměstnaneckou smlouvu svého života.“

Záznam tohoto ztvárnění bohužel neexistuje. Třetí nastudování je pak z roku 1982 a hrají v něm Josef Somr (Herr Schulze), Viktor Preiss (Marcel Bruckmann) a další. Pro pořádek: řekněme, že roku 1958 nastudovalo *Ocelové město* také Brno, záznam byl ale z mně neznámých důvodů smazán.

Jakub Kamberský

Večer právnických fakult

Letošní večer dílen proběhl víc než příjemně. Odstartovala jej dětská dílna se svým mravoučným pirátským příběhem – stejně jako v pirátských denících, které jsme vám přinesli ve včerejší literární příloze, působily děti sebevědomě a energicky. Potom proběhlo krátké vyhlášení výsledků naší tipovací soutěže. A hned poté následovala krátká přestávka.

V hlavní části programu pro nás bylo přichystáno celkem osmáct vystupů, z toho sedm hudebních. Žádný z nich nelze označit za vyložený propadák a můžeme směle říct, že lektori odvedli dobrou práci a že zřejmě neměli špatný „materiál“. Vůbec největší úspěch pak sklidil Jan Rozbořil se svým hluboce tělesným příspěvkem z Lautréamontových Zpěvů Maldororových. Jediná škoda je, že se nám letos na Sobotku vetřela skupina studentů právnických fakult z celé republiky a v programu zabrali každý druhý výstup. Ale takovým věcem se asi nedá zabránit. Na závěr bylo poděkováno lektorům a všem účastníkům pořadu byly rozdány (snad pomíjivost těla symbolizující) sladké věnečky.

Vít Prokopius

Pokud byste snad nevěděli, kdo Jiří Haller (1896–1971) byl, vězte, že se jedná o českého lingvistu, který je dnes bohužel málo připomínán mimo kontext jazykového brusičství a je znám především jako odpovědný redaktor časopisu *Naše řeč* z let 1931 až 1948. Jak jsme se na přednášce mohli dozvědět, tím jeho lingvistická činnost zdaleka nekončila. Haller se věnoval například dialektologii, gramatice, stylistice a jazykové kultuře obecně. Jeho současná pozice na pokraji zájmu lingvistické veřejnosti je z velké části dána jeho špatnými vztahy se členy Pražského lingvistického kroužku, kteří jsou dnes mnohonásobně známější a už v době Hallerova života bránili rozvoji jeho akademické činnosti (např. vynucený Hallerův odchod jak z Filozofické fakulty UK, tak z redakce *Naší řeči*). Všichni zájemci o český jazyk by se však s Hallerovou prací měli ve vlastním zájmu seznámit.

Chromého a Martínkova publikace může takovou snahu značně usnadnit. *Dar jazyka* obsahuje deset Hallerových statí doplněných předmluvou a zejména poprvé sestavenou soubornou bibliografií. Texty jsou voleny jednak na základě své přínosnosti, jednak své slabé až nulové dostupnosti. Kniha vyšla letos v nakladatelství Herrmann & synové a za necelých 170 korun je velmi příjemným doplňkem každé lingvistické knihovničky.

Vít Prokopius

Z pohádky do pohádky

Ti z vás, kteří večer nestihli závěrečné vystoupení dětské dílny, mají možnost navštívit jeho dnešní reprízu. Představení *Slabikář pirátům nikdy nechybí* začíná ve velkém sále spořitelny úderem deváté hodiny. Dvanáct domácích účastníků a čtyři hosté během festivalového týdne vytvořili scénář a secvičili představení, v němž nechybí zpěv na palubě.

S pirátským námětem přišly lektorky Lada Blažejová a Míla Matějčková, předlohou příběhu jsou některé pasáže knížky Václava Čtvrtka *Podivuhodné vyprávění bývalého piráta Kolíska*. Sami plavčíci vnášeli do děje spíše motivy z oblíbené filmové série *Piráti z Karibiku* (úryvky z lodních deníků jste si mohli přečíst ve včerejší literární příloze), použito jich však nakonec bylo minimum. Jak nám prozradily lektorky, jde o příběh prudce výchovný, a proto byste si jej

neměli nechat ujít. Upozorňujeme, že délka představení jen o málo přesahuje deset minut, buďte proto ve vlastním zájmu dochvilní.

Obě lektorky zároveň již s předstihem zvou všechny zájemce do dětské dílny, která bude probíhat během příštího ročníku Šrámkovy Sobotky.

Na vystoupení námořníků naváže další dobrodružství: pátrání po uneseném medvědovi, a to v natolik exotických končinách, jakými jsou Japonsko, Indie a Austrálie. S pohádkovým představením *Našel se medvěd aneb Záhadný únos* přijede pražské divadlo Carpediem ve složení Pavlína Jurková, Jarmila Vlčková a Michaela Sajlerová – tu jsme tento týden již viděli v *Monolozích vagíny*. Podle slov Drahomíry Flodrmánové se můžeme těšit na nápadité kulisy a možnost aktivně se do pátrání zapojit.

Po snídani tedy rozhodně nespěchejte domů.

Jana Melková

O Štěkánku Božím

Za zvuků low-endového country včera odpoledne na náměstí zahájilo Císařovo nové divadlo své další sobotecké představení. Smutnou podívanou o tom, jak upálili Mistra Jana Husa. Josef Šlerka početnému publiku opět vysvětlil, že divadlo nemá herce ani scénář (v obou případech lhal, Pán mu to za patřičný obnos odpust). Potom všechny pozval na kulturně-zábavnou pouť po blízkém okolí, během níž se mohli účastníci poučit o tom, jak špatně kdysi dopadl jeden středně významný kazatel.

Císařovo nové divadlo je založeno na jemně řízené práci s publikem a Smutná podívaná ukázala, jaký potenciál toto divadlo má, když dostane do rukou hravé lidi (překvapil mě například celkem aktivní přístup skupiny v maskáčových kompletech). Odhadnout míru řízení je však značně obtížné a Císařovo nové divadlo v tom má ještě co dohánět. Na jednu stranu vznikají situace, kdy si publikum chce hrát, ale režie už jej žene jinam (papežské spory), na druhou stranu jsou účastníci občas vystaveni úkolu, který bez přípravy nedokážou zvládnout (závěrečný krátký pokus o chorál, který měl být vyvrcholením představení a místo toho vyústil v dotazování, zda už je konec).

Doufejme, že se CND ze svých letošních projektů a jejich drobných chyb poučí. Divadlo v této podobě má rozhodně smysl.

Ondřej Šmejkal

Ocelové město

Poslední z letošních rozhlasových her byla pojata jako vzpomínka na legendu rozhlasové režie Jiřího Horčíčka, člověka, který zasvětil rozhlasu téměř celý život.

Nesmazatelně se zapsal v 50. letech do procesu modernizace a obrody rozhlasové dramatiky. V 60. letech se nebál objevovat mladé autory, jako byli např. Aškenazy, Kundera, Ptáček a jiní. Experimentoval se zvukovými a hudebními kolážemi, a tak osudného roku 1958 Čapkovou *Válkou s mloky* nastavil cestu, kterou se měla rozhlasová hra ubírat.

Zasloužil se i o vývoj stereofonie. Dokladem toho je např. Tolstého *Vojna a mír* či Haileyho *Let do nebezpečí* s nezapomenutelným Eduardem Cupákem. Podstatná je i Horčíčkova práce pro Supraphon. Právě tuhle práci jsme měli čest poznat. Vyslechli jsme adaptaci Vernova románu *Ocelové město*, nahrávku z roku 1977 (a vydanou o rok později).

Obsazení hry je vskutku hvězdné: vypravěči (Jaroslava Adamová, Jiří Šrámek), Marcel (František Němec), doktor Sarrasin (Ladislav Pešek), profesor Schulze (Rudolf Hrušínský st.), Oktáv (Petr Svojtka), Jana (Jana Drbohlavová), lord Glandower (Svatopluk Beneš), doktor Sharp (Josef Vinklář), mistr (Svatopluk Skládal), ředitel (Miloš Nedbal), hlasy (Otakar Brousek st., Vladimír Krška, Jiří Pick, Vladimír Čech).

Vědec doktor Sarrasin zdědí velké jmění. Rozhodne se vybudovat město pro nemocné a chudé. Na dědictví si však klade nároky i profesor Schulze, muž, který žije v přesvědčení, že germánská rasa je nadřazena všem ostatním. Soudně získá půlku a rozhodne se vybudovat své ocelové město a Sarrasinovo město vyhladit. Inteligentní spolužák Sarrasinova syna Marcel se rozhodne pod cizím jménem do ocelového města infiltrovat, a zjistit tak způsob, kterým má být Sarrasinovo francouzské město zničeno.

Horčíčkovo pojetí je vcelku netradiční, i když pro jeho tvorbu v 70. letech typická. Příběhem nás provází dva průvodci, chcete-li vypravěči. Ti určují, kdo promluví, co se stane, zkrátka udávají tempo děje. To skýtá netušené možnosti. Mohou vést dialogy s hrdiny příběhu, naznačují gesta, která se zvukově nedají vyjádřit apod. Musím však přiznat, že mi taková forma příliš nevyhovuje. Přitakávání vypravěčů občas působí komicky, a zlehčuje tak silný příběh. Co ale musím ocenit, je perfektní stereoscénář a dynamická zvuková a hudební koláž. V tom byl Horčíčka mistr.

Gramofonové nastudování *Ocelového města* nebylo Horčíčkovo ani první, ani poslední. Román nastudoval poprvé již v roce 1948 jako svou první režii vůbec a takto na ni jednou zavzpomínal: „Režisérovi Bohumilu Hradilovi, který byl zároveň i hercem a věnoval se filmu, kolidoval termín filmování s termínem, kdy se měla zkoušet rozhlasová verneovka. A tak mě ještě jako externistu požádal, abych ji obsadil a zrežiroval sám. Tenkrát jsem dostal poprvé příležitost zvolit si herce i prostředky, kterými se chci vyjádřit. Na místo asistenta režie, o které jsem se tenkrát ucházel, jsem měl konkurenta. Šlo o to, kdo z nás bude angažován. Verneovka se vysílala v sobotu.